

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVI (30)

Štev. 39

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

29. septembra 1977

Tisk, punčica v našem očesu

Kaj vse prenese kos papirja! Pred dobrimi petinpetdesetimi leti mi je natak v nemškem Frankfurtu napisal račun za preprosto kosilo na bankovcu za milijon mark. Takrat se je začela na veliko nemška inflacija in stroji so bankovce tako hitro tiskali, da ni bilo časa za obe plati: ena plat je ostala lepo rastrirana a brez tiska. Natak mi je razložil, da je veljal blok s sto listi 120 milijonov mark. Prihranil je 20 milijonov, ker je za račune uporabljal kar bankovce. Ubogi papir, kaj ga je doletelo! Leto pozneje je bilo še nekaj tisočkrat hujše. Za škatico žveplenk je bilo treba odšteti že tisoč milijonov... In papir je tudi to številko prenesel. Ni čuda, da dostikrat pripisujemo papirju le slabe lastnosti: krhkost, neopornost, nezanesljivost, gorljivost itd. Pri tem pa radi pozabimo dati odgovor, kaj bi bilo, če bi ga ne imeli.

Kadar govorimo o papirju, imamo pred vsem v mislih tisto njegovo lastnost, ki nam omogoča ohraniti za poznejše čase plodove naših misli, našega razuma, volje, čustev. Pišemo pisma dragim svojem in prijateljem, zapisujemo kronike dogodkov, ki se ne smejo pozabiti, pišemo pogodbe, oporoke, zadolnice in terjatve. Kako težki so bili časi, ko ljudje niso znali in niso imeli na kaj pisati. Dancs tiskana beseda pomaga priti do tam, kamor naš glas ne more.

Pred par dnevi je pisatelj J. L. Borges v predavanju o argentinski literaturi povedal lepo misel o knjigi, rekoč, da je tiskana beseda „do neke vrste nesmrtna“. Stari latinci so že poznali pregovor: „Littera scripta manet“ —, ali, če hočete, tudi stara slovenska rečenica: „tinta je vinta“, ima približno isti pomen.

Vse te in tem podobne rečenice hočejo poudariti veliko važnost tiskane besede. To velja zlasti za našo slovensko družino, razkropljeno po svobodnem svetu. Ni nas božja Previdnost le rešila iz rok rabljev in pripeljala na kraje miru, ampak nam je poleg boja za boljši kos vsakdanjega kruha naložila tudi dolžnost, da storimo, kar je v naši moči, da se nam ne zameglijo v spominu ideje, ki smo jih junaško spoznavali, jih branili in zanje trpeli. Moramo biti sposobni, da tudi mlademu slovenskemu rodu, ki dorašča daleč od doma in daleč od tragičnih dogodkov one dobe, znamo prav pokazati to vprašanje in pravi luči. To nam bo mogoče le, če imamo vedno v dosegljivi bližini pomočnika, ki nam vedno na novo sveži naš spomin, priganja našo malodušnost in lenobo, nam daje idejno jasnost o komunizmu v vsem njegovem bistvu in nas varuje, da ne nasedamo vabljivim zunanostim, ki tako lahko zavedejo nevedneža k napačnim zaključkom.

Tak pomočnik je lahko nekdo, ki nam parkrat na leto o vsem tem govori. Vsi vemo za usodo govorjene besede. Hitro se pozabi. Zato je potrebna tiskana beseda, ki prihaja do nas pogosto, če mogoče vsak dan, ali vsaj vsak teden, ki je glasnica naših čustev in naših načrtov ter nalog.

Danes nastaja v vrstah slovenske emigracije eno naših najvažnejših vprašanj: Kaj bo z nami v bodočih letih, če ne bi imeli več svojega tiska? Tisti dan, ko bi se kaj takega dogodilo, bi bil dan veselja in zmage za rdeči režim, ki mu je naš svobodni tisk tako zelo v napotje. Oni tam se zavedajo, da vse, kar mi v svobodi zapišemo, ostane zapisano za zmeraj. Ko bodo umolknil glasovi naših govornikov, ko bo izginil rdeči madež s slovenske zastave, bo še vedno ostalo zapisano in natisnjeno za resno zgodovino, kaj se je pri nas v tistih dneh dogajalo. Naš tisk v svobodnem svetu mora biti stalna „slaba vest“ za grobokope slovenskega naroda.

Papir je danes drag, vsak dan dražji. Tisti, ki ga državna tiskarna bankovcev meče v milijardah med ljudi, je sicer vsak dan manj vreden, tisti pa, ki ga je treba položiti v tiskarski stroj, da sprejme in ponese v svet besedo

“DRAGA 1977”

Društvo slovenskih izobražencev iz Trsta že vrsto let prireja študijske dneve, ki so znani pod imenom “Draga”, ker so sprva bili v Dragi, idilični vasi v tržaškem Bregu. Lani pa so prenesli dneve na Opčine in tako je tudi “Draga 77” bila v lepem parku Finžgarjevega doma v dneh 3. in 4. septembra. Začetek — tiskovna konferenca — pa je bil v petek 2. septembra v lepi dvorani društva slovenskih izobražencev v Trstu. Na tej konferenci so predstavili predavatelje letošnje Drage: Saša Martelanca, časnikarja pri Radio Trst II, dr. Alojzija Ambrožiča, pomožnega škofa v Torontu, Kanada in Vinka Ošlaka, publicista in esejista, tiskarskega delavca iz Raven na Koroškem v Sloveniji. Predavatelje so predstavili kot povojne ljudi, ki da niso obremenjeni s problemi revolucije, kar bi pa za dr. Ambrožiča moglo le delno veljati, ker je šel v begunstvo čez Ljubelj star 14 let kot sin znanega političnega begunskega delavca, ki se je kasneje naselil z družino v Kanadi.

Na tiskovni konferenci je seveda nujno prišlo do razprave o pisanju titovskega Primorskega dnevnika, ki se je že pred pričetkom študijskih dni obregnil obnje. Dnevnik je kritiziral „Drago“, da ločuje duhove, da zanika — pluralizem, da zamučuje dejstva in ne objavi vnaprej imen predavateljev. Vse te štiri obtožbe je pač dnevnik prinesel za uporabo „zagrenjenim bralcem“ in jih ni niti potrebno zavračati s posebno učenimi argumenti. Tudi na tiskovni konferenci so vprašali, zakaj niso prireditelji vnaprej objavili imen. Predsednik društva Sergij Pahor, ki je vodil študijske dneve, ni imel težkega dela: Moral je pač povedati, da so prejšnja leta oblasti v Sloveniji direktno odsvetovale raznim predavateljem sodelovanja na študijskih dnevih.

Slovesna otvoritev „Drage 77“ pa je bila v soboto popoldne. Predsednik društva Sergij Pahor je pozdravil vse udeležence, posebej predstavnika deželne vlade dr. Alfreda Mizzaua ter goste s Koroške dr. Inzka, dr. Apovnika in druge. Ni pa bilo na študijskih dnevih nobenega uradnega zastopnika Slovenije, prav tako tudi ne predstavnikov titovske Slovenske gospodarske zveze in drugih protititovskih primorskih organizacij, razen časnikarja Primorskega dnevnika.

Po pozdravih je Sergej Pahor dal besedo deželnemu odborniku dr. Mizzau, članu Italijanske krščanske demokracije, ki je dejansko v pravem referatu o kulturi in njeni vlogi v sedanjih družbi presenetil udeležence, vendar se vloge kulture manjšinskega naroda ni dotaknil.

Prvi predavatelj Saša Martelanc je svoje misli nanizal v govoru “Slovenska misel vzpluj”. V bleščečih, pesniških besedah je opisal delo in tragično smrt Lojzeta Bratuža in ob njem prikazal

resnici in pravici, pa je silno draga prvina. Prav vsi moramo priskočiti na pomoč, da prebrodimo ta kritični čas z uspehom, češ, rešili smo najuspešnejše orožje, ki nam je ostalo neomadeževano v rokah, ko smo se borili za resnico in pravico.

Ob tej priliki moramo omeniti še nekaj. Ker je dandanes tisk tako drag, je čas in prilika, da mislimo tudi na varčevanje. Vemo po neprestanem jamranju in prošnjah za pomoč, da so vsi časopisi in revije v hudih gospodarskih težavah. To je star problem tiska v malem narodu, še bolj pri nas, ko nas je komaj za dobro faro.

Če že prosimo in pričakujemo pomoči od naših ljudi, bodimo previdni, kaj jim pišemo. Ne zlorablajmo potrpežljivosti papirja! Prepustimo to navado rdečim, ki jim je laž, psotka, potvarjanje zgodovine in sramočenje nasprotnika čednost in junaštvo in razkranjanje naših vrst ena prvih nalog.

Tudi slovenski papir v svobodnem svetu je moral, žal, prenesti nekaj pisanj, ki niso bila vredna svobodnega slovenskega tiska: osebne napade in žaljivke, norčevanje in prezir ter gren-

boj slovenskega ljudstva na Primorskem pod fašizmom za svoj obstoj. V drugem delu predavanja je Martelanc pridal še nekaj misli, ki so se mu porodile ob proučevanju gradiva o Bratužu. Govoril je o pluralizmu in omenil pojem sprave, problem slovenskega jezika in slovenske domovine. Ugotavljal je neko popadljivost med zamejci, kar naj bi bilo po njegovem psihološko utemeljeno, češ da zapade manjšina v to, kadar pritisk tujega nasprotnika popusti. Potopil je tudi nad slabo slovenščino mladine in se poglobil v tematiko in dokazovanje, da domovina ni identična z državo.

Naslednjega dne, 4. septembra je bila najprej dopoldne sveta maša, ki jo je daroval dr. Lojze Ambrožič in je bil potem tudi glavni predavatelj. Torontski pomožni škof, ki je povsem slovenskega porekla, je na vse poslušalce napravil s svojo osebnostjo izredno ugoden vtis. Govori izvrstno slovenščino in je odprt za vsak osebni ali javni pogovor. Naslov njegovega predavanja je bil „Luči in sence v pokoncilski prenovi“. V prvem delu je naglasil, da sta liturgija v narodnih jezikih in delo prilivanja Razodetja v sodobne miselne kategorije dva močna žarka koncila, ki pa sta včasih nekoliko zasenčena. V drugem delu je govoril o apologetiki in veri. Prisotni duhovniki so pohvalili filozofsko utemeljeno predavanje, ki pa je bilo za mnoge ostale le pretežko. V debati so se tudi filozofsko razgledani vrtili okoli škofove trditve, da mu je bližja pobožna ženica romarka na Sv. Višarje kot pa učeni in iskajoči ateisti ali celo kot kak teoretik teolog.

Popoldne je imel zadnje predavanje Vinka Ošlak. Nenavaden naslov predavanja „Tri orodja za enajsto tezo“ marsikomu ni dal predstave, o čem bo predavatelj govoril. Kmalu pa se je zadeva razvozljala — govornik je skušal utemeljevati tezo, da bi morali marksisti, se pravi ateisti tudi kristjanom dovoliti, da postanejo člani — Zveze komunistov. V dolgem, skoro dveurnem filozofskem predavanju je nanizal predavatelj kopico razlogov za možnost sodelovanja kristjanov s komunizmom in proti temu. Ugotovil je, da bi do danes še vsak tak poskus v SR Sloveniji propadel. Sam pa le še vztraja za ponovni poskus zblizanja, da bi prišlo do nekega sožitja in celo priznava partiji, ki je na vrhu, privilegij do oblasti!

Govornikove besede so bile za tiste, ki žive v pluralističnih družbah zelo abstraktne in težko razumljive. Debata k predavanju je bila živahna, vendar se v glavnem ni tikala bistvenih govornikovih izjav. Na prvo vprašanje, v katero stranko bi se vpisal, ako bi živel na Tržaškem, Ošlak po daljšem premišljanju ni izključil komunistične.

Pisatelj Boris Pahor je v debati zatrjeval, da vernik nima šans v komunizmu, češ, da se je OF namesto za so-

kobo, ki ima svoje korenine v osebem sovraštvu in maščevalnosti.

Večkrat imamo tudi priliko občudovati junaško potrpežljivost urednikov, ki prinašajo na skromnih straneh svojih publikacij dolge dolge članke, napisane očitno v slabih trenutkih pišečevih, ali pa pisane v lepi, kleni, branja vredni slovenščini, a z vsebino, da se človek ob koncu branja vpraša, čemu toliko lepih slovenskih besed za tako malovredno vsebino. Človek konča tako branje z razklanostjo, malodušnostjo, grenkobo nad vsem. Pisec je dosegel svoj namen: nasul je peska med kolesje stroja, ki bi moralo mirno teči. Kdo bo imel od takega pisanja korist?

Ne zlorablajmo dragega, a potrpežljivega papirja za take vrste „izmenjavanja misli“. Imamo toliko resnega in koristnega povedati eden drugemu. Danes ni čas za to, da bi iskali pazder v očesu svojega brata, nimamo pravice vreči prvega kamenja na grešnika, nimamo pravice soditi svojega bližnjega, imamo pa dolžnost, da ostanemo, kakor smo bili takrat, ko smo bili pripravljeni dati vse za zmago resnice in pravice.

J. A.

Esta vez vamos a ganar

En el almuerzo mensual, organizado recientemente por la Cámara Argentina de Anunciantes, habló el comandante en jefe de la Armada, almirante Emilio Eduardo Massera. En la parte final de su discurso expresó:

“Las Fuerzas Armadas trabajan para que sólo el pueblo tenga la suma del poder público a través de las instituciones de la Nación. Esto exigirá una ardua tarea por parte de todos, porque todos sabemos la seducción que tienen las soluciones fáciles, aunque ellas no sean la respuesta vigorosa y eficiente que la realidad actual requiere.”

“Gracias a Dios, las Fuerzas Armadas, unidas como nunca, y seguramente apoyadas por los civiles que poseen la aptitud de formar las imágenes públicas que se convertirán en modelos sociales, estamos inmersos en un entusiasmo profundo y vital que, pese a los lógicos tropiezos de todos los días, nos aparta del peligro de aceptar para nuestra Patria nada que no sea lo mejor.”

“Hemos perdido demasiadas veces como para que haya un solo argentino que se consuele con un empate. Esta vez vamos a ganar. Y vamos a ganar entre todos los de buena fe.”

delovanje sprejrgla v borbo za prevzem absolutne partijske oblasti. Kristjani bodo komunistom vedno dobrodošli, kadar jih bodo potrebovali.

Pisatelj Rebula je ob Ošlakovih izvajanjih čustveno interveniral v debati, češ, tu imamo človeka, ki je za svoje prepričanje veliko tvegal in dodal, da Draga ni nikak politični napad ali averzija do Socialistične republike Slovenije, ampak le čista prosta menjava mišljenj. Predavatelj pa je na gornje izjave odvrnil: Nisem pogumen, samo izvršujem svojo dolžnost kristjana. Predavatelj je nedvomno globok človek, o njem bomo še slišali, toda ker je bilo predavanje vsaj do neke mere pogojeno zaradi njegovega bivanja v SRS, ni čisto jasno, koga smo slišali: oporečnika — nemogočega idealista — spretnega taktičarja?

Udeležencev na študijskih dneh Draga 77 je bilo dobrih 200. Obisk iz sosednje Slovenije razmeroma slab, kot je bilo pričakovati. Tudi nepotrebno opravičevanje Društva slovenskih izobražencev z dne 14. septembra 1976 v odprtem pismu, češ, da Draga, ni naperjena proti Socialistični federativni republiki Sloveniji in da ni tribuna slovenske emigracijske desnice, ni nič pomagalo. Prav tako je bil dokaj slab obisk izseljencev. Kljub vsemu morejo biti prireditelji prav zadovoljni s številom udeležencev in vplivom študijskih dni, ki se bo gotovo povečal, če se bodo držali smernic, nakazanih tudi v programu za 1977: V svobodni debati, odprti vsem Slovincem, razpravljati o aktualnih slovenskih vprašanjih.

Tržaški dopisnik.

Koroška

„VLADA IN MANJŠINA NAJ SE SPORAZUMETA“

Na svojem potovanju po Evropi se je dr. Kurt Waldheim, glavni tajnik Organizacije združenih narodov, ustavil tudi v Celovcu na Koroškem. Sredi avgusta je imel razgovor s predstavnikom avstrijske deželne vlade; sprejel pa je v soboto 20. avgusta tudi predstavnike obeh slovenskih organizacij v hotelu Sandwirt. Predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij so glavnemu tajniku izročili posebno spomenico in razno dokumentacijo o krivičnem postopanju avstrijske vlade in drugih vladnih organov do Slovencev na Koroškem. Waldheim je odgovoril, da v bistvu ne more zavzeti nobenega stališča do izročenih dokumentacij. Oblebil pa je, da jih bo predložil manjšinskemu odboru za človekove pravice pri Združenih narodih. Pri tem sestanku je značilen postopek avstrijske policije: Ni dovolila vstopa časnikarjem in zato se je moral vršiti sestanek za zaprtimi vrati. Po zatirjevanju policije naj bi bilo to želja dr. Waldheima, kar pa naj bi zanikal, odnosno je izjavil, da o tem ni bilo govora.

V razgovoru s časnikarji je Waldheim glede vprašanja manjšine dejal: “Do sporazuma mora priti med državo in manjšino“. Ponovno pa je poudaril, da je on za sporazumno rešitev z manjšino in tudi priznal: „Zavedam se, da je še marsikaj odprto in da se bo treba še nadalje prizadevati za rešitev.“

Dr. Waldheim je avstrijski Nemec, pristaša avstrijske ljudske stranke, ki v manjšinskem vprašanju tesno in zvesto sodeluje s Kreiskyjevimi socialisti in svobodnjaško stranko, namen vseh avstrijskih strank pa je čim hitreje izginotje Slovencev in s tem tudi konec neprijetnega manjšinskega vprašanja.

RAZPRAVA PROTI SELANOM PRELOŽENA

Štirje Selani, iz kraja pod Karavankami, brata Marjan in Nande Olip, njun bratranec Peter Olip ter Florjan Jug so lanskega 14. novembra bojkotirali „preštevaje“ manjšine s tem, da so odnesli z volišča v Selah skrinjico in del listov zažgali. Obtoženi so po členu 267 kazenskega zakona, ki ima naslov: „Prestopki pri volitvah“.

Razprava, ki je bila 20. avgusta

na Dunaju, je bila preložena, ker sta manjkala dva obtoženca. Eden je bolan, drugi pa ni pravočasno dobil obvestila.

Odvetnik dr. Grile, ki brani obtožene, je stavil predlog, naj bi ustavno sodišče še pred naslednjo obravnavo odločilo načelno vprašanje, ali je štetje 14. novembra 1976 sploh možno pojmovati kot volitve. Nastalo je namreč vprašanje, ali se materin jezik sploh da “voliti”. Razen tega je odvetnik dr. Grile zatrjeval, da člen 7, državne pogodbe ne predvideva nobenih volitev ali štetja.

DVOJEZIČNI NAPISI

Avstrijska vlada je s svojimi ukrepi skržila formalno slovensko manjšinsko ozemlje na Koroškem tako, da je bilo od 62 občin le 10 proglašeni za dvojezične. Ta poseg je brez dvoma naravnost nesramno izzivanje slovenske manjšine. Ena izmed reakcij so bile demonstracije v Pliberku v petek 26. avgusta. Blizu 600 demonstrantov se je udeležilo sprejema od pliberškega občinskega poslopja do prostora pred posojilnico. Tam stoji le nemški krajevni napis “Bleiburg”. Zraven njega, prav tako znotraj Pliberka so pliberški Slovenci izkopali globok temelj, pripravili dva kupa peska in cementa ter pripeljali mešalec za beton. Vse to za postavitev dvojezičnega krajevnega napisa na zasebnem zemljišču.

Na prostoru pred posojilnico je bilo več navduševalnih govorov, nakar so tablo zabetonirali. Vsak udeleženec je bil povabljen, naj vrže v mešalec lopato peska. Ko so tablo zabetonirali, so postavili zraven nje dva šotora; prostovoljci so jo noč in dan stražili, domačini pa so jim nosili hrano. V ponedeljek popoldne pa so zaprle oblasti vse dohode v Pliberk; k dvojezičnemu napisu se je pripodilo 70 žandarjev, da bi ga odstranili. Pa ni šlo vse tako gladko. Nekaj desetih Slovencev ga je branilo, trije od njih pa so se privezali nanj. Žandarji so jih s silo odstranili. A dvojezična napisana tabla se jim je dobro upirala. Morali so jim priti na pomoč varilci. Žandarmerija je nastopala surovo, pretepla je nekaj mladeničev, nekaj pa jih celo aretirala.

In vse to zaradi slovenske besede „Pliberk“ pod nemškim napisom.

OGENJ V LIBANONU

IZRAELCI POMAGAJO VLADI

Pretekli ponedeljek 26 so, po posredovanju ameriške vlade in njenih zastopnikov, ponovno sklenili premirje v Libanonu. Kot znano, je tam divjala dolgo časa državljanska vojna med desničarskimi kristjani in levičarskimi muslimani. V Libanonu je bila tudi ustaljena velika posadka palestinskih gverilcev, katere je libanonska vojska, z odločilno pomočjo sirijskih čet, po nastopu sedanjega predsednika Sarkisa, potisnila proti jugu. Potem je prišel mir, in delo obnovitve porušenega Libanona. Vendar so sporadično vedno splamtelje ognji nasprotij, in od časa do časa pride do spopadov zlasti med Palestinci in vladnimi četami. Tako tudi zadnje dni.

Ni treba še posebej opozoriti, da je izraelska vlada vedno potanko zasledovala razvoj dogodkov v sosednjem Libanonu. Morebitna zmaga palestinskih gverilcev bi lahko hudo ogrožala izraelske položaje. Prav tako so judje pazili, ako bi se vdor sirijskih čet le preveč približal njihovi meji. Tedaj je bilo mnogo govora o „rdeči črti“ katere orisa ni nihče poznal razen judovskih vojaških vodij, ki ga pa sirijske čete, in pozneje palestinski gverilci ne bi smeli prekoračiti, ne da bi povzročili poseg izraelskih sil.

Pretekli teden je prišlo do nekega takega položaja. V Libanonu je znova splamtel boj med krščanskimi oddelki in palestinskimi gverilci. Tedaj se je Izra-

el odločil. Oklopne kolone židovske vojske so prekoračile mejo (čeprav je vlada to trdovratno zanikala) in priskočili na pomoč kristjanom. Skupno so pritiskali na palestince in prisilili k umiku in poznejšemu premirju. Pogoj za premirje je bil, da se palestinski gverilci umaknejo z naprednih položajev bolj v notranjost južnega dela. Ta pogoj je bil sprejet in potrjen ga je sam poveljnik Palestincev, zloglasni Arafat. Vendar se je ena izmed levičarskih skupin (Ljudska fronta) uprla. Neznanka je sedaj, ali se bo ta skupina, ki šteje po mnenju opazovalcev kakih 300 mož na libanonskem jugu, tudi dejansko uprla, ali se bo pokorila Arafatu, katere skupne čete v tej pokrajini štejejo nad 5.000 mož. Če bi se Ljudska Fronta upirala, bi lahko prišlo do novih spopadov, to pot med samimi gverilci.

Vsekakor je čuden ta svet, ko arabska vlada sprejme pomoč izraelske vojske, da tolče palestinske bojvnike. V takih okoliščinah Arabci pač nikakor ne morejo misliti na zmago nad judi. Ti pa so storili nov korak do končnega mira na tem področju, ko so pristali na nadaljevanje ženevske mirovne konference, kjer bodo, to pot, sodelovali tudi palestinski predstavniki, seveda ne kot neodvisna enota, temveč kot člani jordankega predstavništva. Palestinci so seveda takoj objavili, da tega predloga ne bodo sprejeli. Kako je dolga, dolga pot do mira.

Pavel VI – 80 letnik

Pretekli ponedeljek 26. t. m. je papež Pavel VI. obhajal svoj osemdeseti rojstni dan. Rojen je bil namreč 26. septembra 1897 v družini časnika Montinija v Brescia. Za to slavnost, katere edini zunanji izraz je bil blagoslov posebnih umetniških vrat vatikanske bazilike, so z vsega sveta prišle številne čestitke kraljev in vladarjev, predsednikov in ministrov, škofov in vernikov.

Pavel VI., ki že štirinajst let vodi krmilo Petrove barke je dosegel visoko starost sicer v polnosti moči, a vendar s križem večkratnih boleznih. Sam je vpričo vernikov, ki so se zbrali v svetem mestu, da ga pozdravijo, namignil na bližajočo uro odhoda.

„Naša duša“ je dejal, „je deljena med dvoje čustev. Prvo je čustvo spričo naše starosti, ki nam napoveduje približevanje konca našega časovnega življenja, kar nam narekuje veliko ponižnost. Čutimo slabotnost človeškega bitja, na katerega smo privezani kot Kristus na križ.“ Drugo čustvo je navezano na papeštvo. „Peter, čeprav umrje kot vsak smrtnik, ne umrje kot temelj Cerkve. Cerkve ostane. Obstane sredni viharjev zgodovine. Cerkve ostane trdna in močna na tem svetu, da lahko vsem ponese Evangelij in večno zveličanje.“

Ob njegovi osemdesetletnici so se ponovno sprožile govorice, da bo Pavel VI. morda odstopil zaradi svojega rahlega zdravja. Vendar sam je večkrat omenil, da je papeštvo križ, katerega mora nositi, ne da bi mislil na počitek.

Kristjani vsega sveta pa so, mimo pisanja in govorenja, ta dan in vse te dni verno molili za Petrovega naslednika in njegovo zdravje, da bi ga Bog še dolgo ohranil na krmilu Cerkve sredi viharjev tega sveta.

ŠPANSKA VLADA je uvedla parlamentarno kontrolo. To je, nje delo bo sodelal parlament kakor v ostalih evropskih demokratskih monarhijah. Kar ne bo storila vlada (drugače kot se dogaja v ostalih monarhijah) je, da bi odstopila, če dobi nezaučeno. Negativno mnenje parlamenta bo sprejela na znanje — a nič več.

MOSKVA se je ponovno vmešala v afriške spore. Poročila vedo povedati, da je poslala večje število letal in oklopnikov v Etiopijo. Prav tako je ponovno govorila o kubanskih oddelkih na črnem kontinentu.

MEDNARODNI TEDE

V JUŽNI AFRIKI ne morejo priti do mira. Ponovno se dogajajo poulični spopadi med zastopniki črnih organizacij in varnostnimi organi. Zadnje dni sta bila v teh spopadih ubita dva orožnika, in težko ranjeni številni manifestanti. Sploh so smrti na ulici v Južni Afriki na dnevnem redu.

FRANCIJA ima delno obnovljen senat, kjer so levičarji sicer malo napredovali, vendar ohranja vlada še vedno parlamentarno večino. Oči vseh pa so uprte na marčne splošne volitve, kjer mnogi upajo na zmago združene leve. A levičarja je precej sprta in ne morejo najti skupne podlage med socialisti, komunisti in radikali.

V ABESINJI somalijski gverilci hudo pobijajo vladne čete. Zato je vlada vpoklicala pod orožje 40.000 rezervistov, da ustavi uporniško ofenzivo.

AMERIŠKI državni tajnik za proračun Bert Lance, je moral končno odstopiti kot žrtve kampanje, ki je imela kot podlago neke nepravilnosti v njegovi osebni ekonomiji. Carter je ostavko sprejel „z veliko žalostjo“.

IDI AMIN, ugandski predsednik je prepovedal obstoj in delovanje 26 krščanskih verstov. Navedel je kot razlog, da ta verstva „ne pripomogajo k ugandski varnosti“. Odslej so dovoljena le še sledeča verstva: katoliška, anglikanska, pravoslavna in muslimanska. Vendar je v kratkem pričakovati nov Aminov udarec tudi proti tem Cerkvam. Kakih 90 odstotkov ugandskega prebivalstva je krščanske vere, večinoma katoliške ali anglikanske.

Skrb za avstralske državljane jugoslovanskega porekla

V Canberri je v poslanski zbornici govoril 118. avgusta Ross Malcolm McLean, poslanec za Perth. Izrazil je svojo zaskrbljenost za avstralske državljane, ki so bili rojeni v Jugoslaviji. Dobil je namreč nekaj pritožb in povedal nekaj krepkih primerov iz Perth, kjer so člani tamkajšnje srbske pravoslavne cerkve ustrahovani in je njihova svoboda celo v svobodni Avstraliji ogrožena po konzularnih predstavnikih.

Povedal je tudi, da so nekateri taki državljani po vrnitvi z obiska Jugoslavije sporočili, da jih je v Jugoslaviji izpraševala tajna policija o protikomunistični aktivnosti Jugoslovancev v Perthu. „Neverjetno je: Avstralske državljane, ki žive v Avstraliji in uživajo osebno svobodo, povezano z državljanstvom — pravico svobodnih odnosov, svobodnega sestajanja in svobodnega izpovedovanja vere — ogrožajo konzularni uradniki tuje države. Avstralija je svobodna država, Perth svobodno

Ni človeka, ki bi se bolj razlikoval od drugih, kot se v različnih časih od samega sebe.

Blaise Pascal

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Pojem suverenosti je zelo drag argentinski duši, in javnost se kaj rada ubada z njim. S tega vidika si lahko razložimo pomembnost, ki jo je argentinsko časopisje polagalo dan za dnem odkritju večjega števila ruskih ribiških ladij v argentinskih vodah in poznejši zaplembi teh ladij.

Argentina je bila ena prvih držav, ki je razširila tkim „teritorialne vode“ do 200 milj obale. Poznejši tukajšnji zakoni so dovoljevali tujim ladjam, da ribarijo v teh vodah po predhodnem dovoljenju argentinskih oblasti. Za tem pa se je zakonodaja poostрила, in nobena ladja, ki ne deluje pod argentinsko zastavo, nima dovoljenja za ribolov.

Ni prvič, da tuje ladje zaidejo v „kontinentalno vodovje“, nad katerim ima Argentina pravno suverenost. Pojav je kaj lahko razložiti. V južnem Atlantiku deluje ribolovno ladjeve skoraj vseh pomorskih veselil (ZDA, Japonska, Nemčija, ZSSR, Kitajska itd.). Te ladje zasledujejo ogromne jate rib, in ko te slučajno zaidejo v cono dvestotih

V KOLUMBIJI so pred kratkim imeli splošno stavko. Glavno mesto Bogotá je bilo prizorišče spopadov med manifestanti in policijo. Bilo je več mrtvih in številno ranjenih. Sedaj napovedujejo novo stavko. Vzrok: zahteve po povišanju plač. Pred dnevi so tudi ekvatorski škofje v pastirskem pismu zahtevali zboljšanje socialnega položaja naroda.

milj, se običajno ribolovno brodovje ne ustavi, marveč nadaljuje zasledovanje in lov. Tako je časopisje zabeležilo marsikateri prekršek v zadnjih letih, in domača vojna mornarica je „ulovila“ že nekaj tujih ladij v argentinskih vodah.

Vendar je prav tako poznano, da se ravno sovjetske ribiške ladje najmanj ozirajo na argentinsko suverenost nad vodami in njihov bogastvom. Večkrat argentinski ribiči opazijo njih ladje, ali po radiju slišijo govorico, „ki ni angleška, nemška ali japonska, baje poljska ali kaj podobnega“, ko se ruske ladje pogovarjajo med seboj. Tudi to pot je alarm sprožil kapitan argentinske ribiške ladje, ko je videl večje število ladij brez zastave (le na dimnikih je bilo opaziti srp in klado). Vojna mornarica je stopila v akcijo, ugotovila da brodovje sestavlja 19 ladij, zaplenila štiri, izmed njih, čez nekaj dni še peto, in jih prepeljala v argentinsko luko Puerto Madryn.

Ko je tukajšnja vlada javno protestirala pred ruskim diplomatskim zastopstvom nad kršenjem državne suverenosti, se je to zgovarjalo čes, da ladje niso državne, marveč last sovjetske ribiške družbe, in da sovjetska vlada popolnoma spoštuje argentinske zakone glede vodovja in ribolova.

Konec vsega je bil, da se je mnogo pisalo o sovjetskem imperializmu, ladje pa so morale plačati pristojno kazen, ter povrh še odkupiti zaplenjeni tovor.

Te dni se je vršilo v paragvajski prestolnici Asunción zasedanje trojne komisije, ki naj uredi problem električnih central na reki Paraná. Razgovori so bili „zelo pozitivni“, čeprav se niso prišli do konkretnih zaključkov. Ti bodo predmet novih razgovorov na novembrskem zasedanju komisije strokovnjakov. Takrat bodo določili tehnične podrobnosti veelelektren Itaipu (med Brazilijo in Paragvajem) in Corpus (Med Argentino in Paragvajem). Pozitivna posledica te prve konference je že sam brazilski pristanek, da se tehnična plat problema sploh obravnava. Doslej se je namreč Brazil strogo upirala vsakršnemu pogovoru o tem predmetu.

Za konec še omembo o pomladi, ki je doslej (klimatsko) kaj mila, in o razgovoru, ki ga je imel na prvi pomladanski dan predsednik Videla s skupino mladih. Ta dan je povabil 14 izstopajočih fantov in deklet (športniki, umetniki, študentje, profesionalci), ki so med kosilom, s katerim jih je pogostil, nakazali probleme, ki jih ima vsak na svojem področju. In teh je bilo baže mnogo, od malenkostnih do velikih. Mladi pa so seveda tudi izrazili upanje, da se bo postopoma vse uredilo. Bog daj.

Tine Debeljak:

Med knjigami in revijami

DR. MOMČILO ZEČEVIČ: SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA IN JUGOSLOVANSKO ZEDINJENJE 1917-1921

II.

Nato podaja oceno te deklaracije:

„Deklaracija Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917, je rezultat kompromisa politikov iz omenjenih klubov in strank, ki so jim le-ti pripadali. Sočasno je bila izraz nacionalnih programov zbranih klerikalnih in liberalnih političnih strank. Majniška deklaracija je le formalno akt Jugoslovanskega kluba, v resnici pa je delo SLS, ki ji je uspelo, da je kot najštevilnejša in najmočnejša jugoslovanska politična skupina v dunajskem parlamentu pridobila druge jugoslovanske politike za svoje programske zamisli, kot temelj za sodelovanje in politično dejavnost. Različna prizadevanja v preteklosti, da bi zmanjšali in omalovaževali vlogo in pomen klerikalnih političnih voditeljev v času prve svetovne vojne pri zbiranju Jugoslovancev v monarhiji, zaradi skupne politične akcije pri reševanju jugoslovanskega vprašanja, so bile bolj odsev politične nenaklonjenosti do klerikalizma kot objektivnih zgodovinskih dejstev... Največjega pomena pa je bilo dejstvo, da so se vse slovenske politične sile združile ne le s hrvaškimi in srbskimi v avstrijski državni polovici, ampak tudi med seboj in da so se tako rekoč prvič v zgodovini povzele na raven političnega odločanja v imenu na-

roda kot celote“ (69). Tu navaja tudi sodbo komunista Dušana Kermavnerja: „Slovenski buržuazni politiki so se s programom deklaracije želeli pripraviti na krizo avstro-ogrskega državnega sistema pred končnim izidom vojne. Pri tem so čutili nujnost, da se morajo zavarovali glede obeh možnosti konca: poraza ali zmage centralnih sil ali separatnega miru Avstrije. V takšnem stališču so našli temelje za skupni politični program in akcijo.“

V naslednjih poglavjih govori Zečevič o zadržanju SLS v dunajskem parlamentu, pa o rasti deklaracijskega gibanja v domovini, ki je s pritrditvijo škofa Jegliča dobila možnost širokega razmaha ljudskih množic. V tem času se je poglobil razdor med „mladimi“ in „starimi“ v SLS, ko so prvi proglasili majniško deklaracijo za „minimalne“ zahteve (brzjavka cesarju Karlu), drugi pa za „maksimalne“. Končno je prišlo do razcepa stranke na eni strani, in na drugi do sklepa, naj se osnuje Narodni svet iz vseh strank. Nastala pa je že neka izolacija, „nepovezanost in neobveščenost, ko zunanji svet ni vpošteval SLS kot pomembnejše politično silo oz. emigranti niso poznali razmer v Sloveniji... ti pa niso globlje poznali evropskega vojaškega in poli-

tičnega položaja in drugih možnosti za reševanje jugosl. problema.“

V l. 1918 pa se je deklaracijsko gibanje radikaliziralo pod vplivom svetovnih razmer (ruska revolucija, Wilsonove točke in Loyd Georgeov govor), ki so poudarjali „samopredelitev narodov“, toda tudi ohranitev Avstro-Ogrske.

V tem letu so se vršile velike manifestacije za majniško deklaracijo in solidarnost s slovanskimi narodi. Tako sestanki v Zagrebu, ob slavnosti gledališča v Pragi, velika ljudska zborovanja, največje 25. marca v Ljubljani, ko so dr. Korošcu izročili 200.000 podpisov slovenskih žena iz vseh krajev. Ideja osvoboditve izpod Nemcev in organizacija „enega južnoslovanskega naroda“ v državo je zajela najširše sloje. Majniška deklaracija je izgubila poudarek na „hrvaškem narodnem prahu“, ter je že zahtevala državo po „pravu samoopredelitve naroda.“ Ker se je angleški min. predsednik Loyd George izjavil za ohranitev AO, Wilson pa „za avtonomijo avstrijskih narodov“, je realna politika SLS terjala, da je od „srede 1918 do oktobra 1918“ držala „obe železi v ognju“, dasi se je nagibala k mnenju, da „Avstrija ni izključna in edina pot“; bile je bliže krfski deklaraciji. Z ustanovitvijo Narodnega sveta je SLS tudi prevzela vodstvo slovensko-hrvatskega jugoslovanskega usmerjenega bloka v okviru majniške deklaracije, kar je bilo tedaj „zgodovinsko opravičljivo in razumljivo.“

Velike težave so bile z ustanovitvijo Narodnega sveta v Zagrebu, ki naj bi bilo osrednje predstavništvo vseh

SHA v monarhiji. Zanj so se predvsem trudili Slovenci, zlasti Korošec, ki je hotel spraviti v NV tudi Hrvatsko-srbsko koalicio. Brez nje si ni mogel predstavljati NV. Ta pogajanja so ob odsotnosti dr. Korošca trajala vse do 17. oktobra, ko je bila prva seja NV. Blizal se je poraz Avstrije, kakor so ga najavljale ofenzive na Zahodu, probaj Solunske fronte, odstop Bolgarije... in prošnja za mir Avstrije. Toda Korošec in drugi so ta poraz postavljali na začetek l. 1919. Med pogajanjmi med Stranko prava in Hrv.-srb. koalicio za mesta v NV, je dr. Korošec odšel na Dunaj po zamisli S. Pribečevića, da tam prisluškuje „visoki politiki“. 12. okt. je bil sprejet pri cesarju Karlu. Zečevič piše: „Koroščeva odsotnost je imela pomembne posledice za položaj slovenskih političnih predstavnikov, zlasti politikov SLS, v političnem dogajanju znotraj NV. Takoj po Koroščevem odhodu so namreč hrvaški in srbski politiki odinili slovenske predstavnike v ozadje... v tistih dneh pomembnih odločitev za jgs. vprašanje in njegovo praktično reševanje... v Zagrebu praktično ni bilo izvoljenih slov. predstavnikov... Z vstopom Hrva.-srb. koalicije v NV, je to pomenilo, da bodo prevladale sile, ki so manifestirale jgs. unitaristično misel in nasprotovale ohranitvi zgodovinskih avtonomij.“ (126). Ko so volili predsedstvo NV, spet „očividno“ ni bilo slovenskih zastopnikov (Korošec je imel v slov. drž. poslanici tisti dan važen sestanek na Dunaju s Čehi o stališču do cesarjevega razglašja). Pribečević je Koroščevo predsedništvo NV zamislil bolj

kot „častno dolžnost“. Najvplivnejša oseba v NV je postal S. Pribečević. Delo za skupno državo SHS se je preneslo iz Ljubljane v Zagreb in zahtevala deklaracije „minimum“, zdaj terjta „maksimum“, ne glede na meje. Dr. Korošec pa je odšel v Švico, da zunaj meja Avstrije dobi stike z jgs. in zavazniškimi politikmi, dasi „nihče še ni računal s takojšnjim razpadom države“, tudi ne Čehi.

Razpad monarhije je prišel 28. oktobra in 29. oktobra je bila razglasitev na Kongresnem trgu spričo 60.000 ljudi. Dr. Korošca je zastopal I. Hribar, podpredsednik Narodnega sveta, član liberalne stranke, ki se je „zahvalil voditeljem SLS Korošču, Kreku in škofu Jegliču za ureditve jgs. ideje in obrambo slov. narodnostnih interesov.“ — NV je imelo važno sejo v Zagrebu, na kateri so bili od Slovencev I. Hribar, V. Ravnikar in A. Kramer (iz JDS), ter zastopnik dr. Korošca dr. I. Benkovič. Ta seja je sklenila, da ne bo posebnih vlad; I. Hribar je „zahteval, naj bi s Slovenijo ravnali kot z Bosno in da bo NS imenoval svoje kandidate za (poverjeniško) vlado, ki jih bodo predložili v potrditev osrednji vladi NV.“ To se je zgodilo in je bila tako imenovana prva slovenska vlada dne 31. oktobra 1918. „Tako sta se dva pomembna dogodka“, piše Zečevič, „razglasitev države SHS in ustanovitev slov. vlade odigrala brez Koroščevega vpliva in prisotnosti. To je bil začetek nemože, ki sta zajeli vodstvo SLS v nadaljnjih dogajanjih v zvezi z zedinjenjem.“ (141)

(Bo še.)

Novice iz Slovenije

SLOVENJ GRADEC — V Starem trgu pri Slovenj Gradcu je že precej časa poznano rimsko arheološko najdišče. Prve rimske grobove — osem je odkril slovenjgraški notar Vinkler v začetku tega stoletja. Vendar niso računali, da bodo nova raziskovanja naselbine Colatio — tako je bilo tej ime — tako bogate in številne. Arheologi mariborskega zavoda za spomeniško varstvo so našli precej novih grobov, ostanke rimske ceste in centralno grobnico. Arheologi so preiskali le zemljišča, kjer bodo položili plinovod, Pričakujejo pa, da bodo tudi na drugem delu naleteli na bogate arheološke najdbe, ko bodo seveda spet začeli z raziskovanjem.

NEGOVA — Negovski grad v radgonski občini je eden najstarejših in najnamenitejših v severovzhodni Sloveniji. A žal vedno bolj propada, ker ni za obnovo denarja. Sedaj so „ponudili“ možje iz Radgone grad Glasbeni mladini Slovenije in združenju likovnih skupin Slovenije, poslali pa so tudi prošnjo na razne naslove za pomoč; prejeli so osem pritrdilnih odgovorov.

LJUBLJANA — Ljubljanska tovarna Litostroj je 2. septembra začela z gradnjo novega objekta — tovarne za talne transportne naprave — villičarje in druga premična dvigala. V novi tovarni bo zaposlenih 250 delavcev; s proizvodnjo pa bodo krili vse povpraševanje na jugoslovanskem trgu po težkih dvigalih.

LJUBLJANA — Na kongresu slovenskih „sindikato“ so sklenili, da naj bi se na sindikatsko glasilo „Delavska enotnost“ naročili vsaj vsi sindikalni funkcionarji, to je člani izvršnih in nadzornih odborov, ki jih je v Sloveniji blizu 60.000. Sedaj prejema „Delavska enotnost“ skoraj 40.000 naročnikov...

LJUBLJANA — Le redke šole v Sloveniji imajo dovolj učiteljev, zlasti takih, ki bi bili za pouk tudi primerno usposobljeni. Tako pišejo, da se je na razpis za telovadnega učitelja na šoli v Polhovem gradu prijavil samo en, ki je sicer bil športni trener, ima tudi prakso, toda nima končane niti srednje šole. Prav tako uči v tretjem razredu na polhovgrajski šoli upokojena vzgojiteljica. V šentjoštu učita dva učitelja, kar je odločno premalo, ker so namreč hoteli uvesti celodnevno šolo. Ker pa nameravajo postaviti k šoli telovadnico in zgraditi še nekaj novih učilnic, ne bo nič s celodnevno šolo vsaj do konca leta 1980.

Ljubo Sirc:

Ponovno vprašanje hrvatskih nacionalistov

Človek več ne ve, kaj naj stori. Ako želimo v Jugoslaviji doseči kakršne koli spremembe na boljše, to je v smeri več svobode in demokracije, moramo nastati pritisk za to po vsem ozemlju. Žal, kadar koli nakažemo potrebo po takem splošnem gibanju, tako doma kot v tujini, vedno naletimo na odpor Hrvatov, med katerimi jih je le malo, ki bi bili pripravljeni resno razpravljati o skupnih zadevah.

Lotimo se znova glavnih vprašanj: Nihče ne more in ne sme Hrvatov odrekati pravice do lastne države v skladu s pravico do samoodločbe. Toda jasno je, da morajo Hrvati isto pravico priznati tudi drugim, in praktično ne bi bilo, da bi se z drugimi, to je predvsem s Srbi in z bosenskim muslimani, dogovorili, kadar bodo tako eni kot drugi to pravico uporabili. Morda bi bilo najbolje za samoodločbo uporabiti načela, ki so jih izdelali švicarji, ko se je novi kanton Jura izločil iz bernskega kantona, le seveda da bi se Hrvatska izločila iz Jugoslavije sploh in bi postala samostojna država. Morajo se pa hrvatski nacionalisti zavedati, da ob normalnem samoodločanju ne bo nikdar nastala samostojna Hrvatska do Drine. Ne gre pri tem samo za slovensko škodoželjnost, temveč za realnost, ki jo hrvatski nacionalisti spregledujejo sebi in ostalim na škodo. Hrvatski nacionalisti seveda lahko skušajo dobiti Bosno in Hercegovino do Drine z vojno, toda v vojni more zmagati tudi druga stran. Vprašanje se torej glasi: Ali Hr-

JESENICE — Delavci v jeseniški železarni so v zadnjih mesecih povzročili nekaj okvar, deloma namenoma, da bi počivali, kot je izjavil nek delavec, deloma pa iz malomarnosti. Tako je po enomesečni preiskavi bil odkrit delavec, ki je odvil ventil na rezervoarju reduktorskega olja za mazanje v novi hladni valjarni na Beli. Iztoklo je okoli 4.500 l olja, škoda pa je bila za 760.000 dinarjev. V martinarni je zaradi malomarnega ravnanja prišlo 10. avgusta do izliva 65 ton jekla, ki se je v livni jami strdilo in so ga morali zato razrezati in znova dali topiti v peč. Škode je bilo za 180.000 dinarjev. Tudi v Kranjski Savi so delavci namerno povzročili okvaro na brizgalniku za zračnice, zato da bi počivali, ko bi stroj popravljali...

LUČE — V Lučah ob Savinji so 9. septembra odprli novo šolo. Zgradili so jo s samopriskevki mozirskih občanov, veljala je okoli 14 milijonov dinarjev. Šola premore 11 učilnic, štiri kabine, delavnico, kuhinjo in telovadnico. V delu, ki povezuje novo šolo s staro pa nameravajo urediti razstaveni prostor.

LJUBLJANA — Slovensko sadjarstvo iz leta v leto pada, še posebej pa je padel pridelek lupinastega sadja — oreh, lešnikov in mandeljnov. Lani je bilo v Sloveniji 207.000 rodov oreh, pridelek je znesel 933 ton, leta 1955 pa je bilo orehovitih dreves še kar 308.166, pridelek pa 1.408 ton.

Umrli so od 3. do 8. septembra 1977:

LJUBLJANA — Viljem Tomažič; Božo Kovač. Tončka Verbič; Lidija Verbič; dr. Jernej Jernejčič, dipl. inž. kemije; Anton Snoj; Marija Sefman roj. Ino; prof. dr. Janez Kanoni, 73; Mihael Bolha, up.; Emilija Zadnik, up.; Josip Skalar; Anton Žimic; Marija Berlić; Jakob Rakušček, žel. upok.; Bernarda Kogovšek r. Fedran;

RAZNI KRAJI — Janko Vogrič, 58, Kranj; Ivanka Slatinak, up.; Marija Zupan r. Strgar, Bohinjska Bela; ing. Franc Ravnik, gozdarski nadsvetnik v pok.; Ignac Hrast, up., Bitnje. Janez Miklavžina, 74 in njegova žena Jožeta, 67, Velenje, prom. n.; Jože Rus, Lavrič, up.; Struge; Janja Mesar, uslužbenka, Begunje; Marjan Tršan, mizar, Smednik; Anton Guden, posestnik, 68, Martinja vas; Jože Kuzman, kontrolor, Višnja vas; Alojz Hribar, Jozcatov Lojze, 86, Cerklje ob Krki; Pavla Bradarč r. Lavrič, Dolga vas. Janez Grm, Gradišče; Ivan Strumbelj, 85, Ig; Janez Čobal, borec za sev. mejo, Maribor; Alojz Zvegljč, mesar in gostilničar, Planina pri Sevnici; Marija Kuster r. Stepančič, Trbovlje; Ana Nemanič, Metlika; Marija Babnik, up., 91, Bled; Anton Zupanc, 78; Zagorje. Matevž Kajzer, 77, up. Smednik; Jože Milavec, Laze pri Planini; Lucija Pečkaj r. Skumavec, Logatec.

SLOVENCI V ARGENTINI

Osebnosti:

Poroki: Dne 16. septembra sta se poročila v cerkvi Sv. Trojice gđc. Silvijs Willempt in Ricardo Granda. Za priči sta bila nevestin oče Marjan Willempt in ženinova mati ga. Elisa Prade de Granada. Poročno obredje je opravil diakon g. Miloš Šušteršič.

V soboto 24. septembra pa sta se poročila v cerkvi Sv. Rafaela, Villa Devoto, Jernej Kalan in gđc. Marta Humar. Za priči sta bila ženinova mati ga. Terezija Kalan in nevestin oče Bogomir Humar. Poročil ju je g. Jože Škerbec.

Mladoporočencem čestitamo!

ALEKSANDER MAJHEN — umrl

V soboto, 17. septembra dopoldne je Slovenec v Vel. Buenos Airesu pretresla novica, da je v zgodnji jutranji uri umrl šolski nadzornik g. Aleksander Majhen. V petek 16. septembra mu je pri delu v tovarni postalo slabo. Sklonil se je nad pisalno mizo in se onesvestil. Bilo je okrog 12.30. Poklicali so zdravnik, ki je ugotovil kap vsled visokega pritiska. Takoj so ga odpeljali na kliniko v Ciudadelo, kjer pa mu zdravniki niso mogli pomagati in v soboto 17. septembra ob 2. jutraj je umrl. Pred smrtjo mu je dr. Alojzij Stare podal sv. maziljenje.

Aleksander Majhen je bil sin sončih Slovencev. Rodil se je 15. januarja 1908 v Sp. Voličini pri St. Rupertu, kjer je bil njegov oče šolski upravitelj. V domačem kraju je obiskoval ljudsko šolo, klasično gimnazijo in učiteljske pa v Mariboru, kjer je leta 1925 maturiral.

Kot učitelj je služboval pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Tu se je leta 1933 tudi poročil z učiteljico Ivo Gabrenja. V srečnem zakonu sta se mu rodila otroka hčerka Aleksandra ter sin Ivo. Pod Živkovčevim režimom je bil za nekaj časa prestavljen v Črnomelj v Beli Krajini, odkoder se je zopet vrnil k Sv. Miklavžu. Leta 1937 je bil imenovan za upravitelja deske ljudske šole v Ptuj. To mesto je zavzemal vse do napada nacistov na Jugoslavijo. Ti so ga po zasedbi Ptuja zaprli ter po šestdesetmurnem zaporu izgnali v tedanjo Ljubljansko provinco, kjer je dobil službo učitelja najprej v Starem trgu pri Ložu, pozneje pa na Uncu pri Raketu. Za svoje delo na polju vzgoje je dobil tudi odlikovanje Jugoslovanske krone V. stopnje.

Kot odločen protikomunist se je g. Majhen leta 1945 umaknil na Koroško. V Vetrinju mu je član Narodnega odbora Marko Kranjc, ki je Majhna poznal že iz Ptuja, naročil, naj misli na organizacijo ljudske šole za mladino. Takoj se je lotil dela, zbral je vse učitelje, ki jih je našel v taborišču, zbral vsi šolo-obvezno mladino in organiziral pouk v kolikor je v tistih razmerah pač mogel. Po razselitvi vetrinskega taborišča, pa je v Lienzu v popolnem soglasju gimnazijskega ravnatelja Marka Bajuka organiziral ljudsko šolo v polnem smislu in pomenu te besede. V tedanjih razme-

rah je bilo to izredno težavno delo, ki ga je pa Majhen odlično izpeljal. Prevzel je vodstvo šole, poleg tega je pa še skrbel za pouk na gospodinjstvi poklicni šoli ter na obrtnonadaljevalni šoli. Na obeh je tudi učil. Pod njegovim nadzorstvom so bili tudi otroški vrtci v omenjenih taboriščih. Leta 1948 je postal nadzornik nad slovenskim begunskim šolstvom v Avstriji. To službo je vršil vse do odhoda v Argentino.

V Argentini je bil g. Majhen nekaj časa v službi pri Društvu Slovencev, nato je bil zaposlen v nekem tekstilnem podjetju, od leta 1959 pa vse do smrti je bil uradnik v tovarni nogavic Ciudadela S.R.L., v Ciudadeli.

Od vsega začetka je bil deloven član v naših tukajšnjih organizacijah. Več let je bil podpredsednik Zedinjene Slovenije in vodja šolskega odseka v istem društvu. Od začetka bivanja v novi domovini se je posvetil ustanavljanju slovenskih šolskih tečajev, ki jih je organiziral v vseh večjih slovenskih naseljih na področju Velikega Buenos Airesa. To delo je izvrševal z vso ljubeznijo, z vso njemu lastno natančnostjo in v njemu in ga je odlično dovršil. Ni bilo to, lahko delo v prvih letih hude borbe za lastni obstanek zbrati okrog sebe učitelje in učence, sestavljati učne programe, sestavljati in razmnoževati potrebne učne tekste. Skupaj s pokojnim učiteljem Martinom Mizeritom je sestavil za slovensko izseljenstvo mladino prvo učno knjigo „Naša beseda“, ki jo je založila Svobodna Slovenija. Za vse ogromno in pionirsko delo, ki ga je g. Majhen opravil za slovensko izseljenstvo mladino, mu slovenski izseljenci in mladi slovenski rod dolgujejo veliko hvaležnost.

G. Majhen je sodeloval tudi pri cerkvenih organizacijah in ustanovah. Bil je dolgo časa v odboru za Slovensko hišo in do smrti odbornik pri Čebelici. Bil je tudi ustanovni član Slovenske Pristave.

V podjetju Ciudadela S.R.L., kjer je bil zaposlen od leta 1959, je bil zelo spoštovan in cenjen zaradi svoje pridnosti, natančnosti in ljubeznivega nastopa in občejanja z delovnimi tovariši. Zato je nenadna smrt močno pretresla tudi osebe podjetja.

G. Majhen nam bo ostal vzor požrtvovalnega javnega delavca, srčno plemenitega, socialno čutečega in vedno ljubeznivega človeka. Ostane pa nam tudi vzor odločnega, močno vernega, iz vere in po veri živečega katoliškega moža. Prav v tem je koreninila njegova požrtvovalnost in ljubezen do slovenske skupnosti. Bil je skrben in vzoren družinski oče, ki je družini ustvaril lep in prijeten tople dom, z občudovanja vredno požrtvovalnostjo in ljubeznijo je skrbel za svojo bolno ženo.

Slovenska skupnost je ob njegovem pogrebu izkazala spoštovanje in hvaležnost njegovi osebi in delu, saj ga je hodila v trumah kropiti in ga v velikem številu spremela na božjo njivo v Villegas. Msgr. A. Orehar ob asistenci g. Jožeta Škerbca je na domu opravil zadušnico, se v lepem zahvalnem govoru poslovil in ga pokopal.

Slovinci Velikega Buenos Airesa in mladi slovenski rod izražajo družini g. Majhna globoko in iskreno sožalje in prosijo Boga, naj mu obilno poplača vse, tudi naš dolg, ki mu ga nismo mogli in ga ne moremo poplačati.

PORAVNAJTE ZAOSTALO NAROČNINO!

je postavil, da so Srbi — to se pravi, en Srb Puniša Račić — leta 1928 v beograjskem parlamentu ubili tri hrvatske voditelje. Shawcross se je sarkastično opravičil: „V svojem članku sem hudo pretiral število Srbov, ki jih je pobil hrvatski fašistični režim. Prsim oprostjenja. Po večini cenitev je znašalo število umorjenih okoli 150.000.“

Tomić je tudi napisal, da je bilo med vojno pri partizanih največ Hrvatov. Kako se potem to sklada s srbo-komunizmom? Pri partizanih je bilo res dosti Hrvatov, toda sorazmerno je bilo še več Srbov iz Hrvatske, ki so morali bežati v gozd, ker bi jih sicer ustaši pobili. Tomić se ustašev odreka in jih imenuje fašiste, toda kaj je potem z 10. travnjem? Hrvatskih Srbov je bilo pri partizanih toliko, da so po vojni na Hrvatskem igrali nesorazmerno veliko vlogo, odkoder tudi menda izvira „srbo-komunizem“, kolikor ima sploh kakšno racionalno osnovo.

SVOBODA IN NASILJE

Če bi bil jaz Hrvat, bi me bilo ustaškega klanja Srbov v dno duše sram in ga ne bi skušal opravičevati, prav kakor je mene sram komunističnega ubijanja v Sloveniji leta 1945 in ga obsojam najostreje, kar je sploh mogoče. Dokler hrvatski nacionalisti ne bodo priznali sami pred seboj, da so nekateri med njimi množično klali, ne bodo našli miru in bodo še naprej zmerjali vse druge in slavili 10. travanj, kar jim ni niti najmanj v čast.

Še naprej se bodo tudi bavili s terorizmom, ki je privedel samo do tega, da danes na primer ameriška in

BUENOS AIRES

Slomškova proslava v Slovenski hiši.

Kot vsako leto v mesecu septembru so tudi letos otroci šolskih tečajev velikega Buenos Airesa imeli Slomškovo proslavo. Slučaj je nanesel, da se je ta vršila letos prav na smrtni dan škofa Antona Martina Slomška. Zalosten slučaj pa je tudi hotel, da se je vršila prav v osmini smrti bivšega šolskega nadzornika g. Aleksandra Majhna.

Zato je bila sv. maša, s katero se je proslava začela, darovana za pokoj njegove duše. Med sv. mašo je dr. Alojzij Stare v pridigi otrokom dostopno in razumljivo razložil Slomškovo geslo: „Vera bodi nam luč, materin jezik pa ključ do zveličavne narodove omike.“

Po sv. maši so otroci z učiteljsvom in mnogimi starši zasedli dvorano. Tu je najprej šolski referent g. France Vitrih pozdravil vse navzoče, posebno še dijake in profesorje srednješolskega tečaja, ki so se pridružili, da skupno z ljudskoškimi otroki počaste spomin g. Majhna, enega izmed začetnikov slovenskih šol v Argentini. Njegovo plodno delo in veliko ljubezen do učence se mladine je z ganljivimi besedami orisala gđc. Anica Šemrov. Zborček tečaja Antona Martina Slomška pa je zapel v slovo dve žalostinki.

Po končani komemoraciji so otroci in, priznamo, tudi odrasli, nestrpno čakali naslednjo točko programa, pravičnino igro Martineke Napuhe, ki so jo pripravili otroci tečaja dr. Franceta Prešerna iz Castelarja. S tistim trenutkom, ko se je odgrnila odrska zavesa, smo bili naenkrat vsi, brez izjeme, čarobno prestavljeni v svet, ki je bil obenem pravični in življenjski. Izredno bogata vsebina nam prikazuje fantičo — pastirja, ki neizmerno hlepi po bogastvu in slavi. Njegova rojenica, ki mu želi vse dobro, mu vse to pričara. A tako kot mnogi ljudje, pastir, sedaj knez, ne zna ceniti in uporabljati na lahek način dožene bogastva in slave. Uživa ga le sam, prezira druge in v svojem napuhu zataji najboljšega prijatelja in celo lastno mater. Kot kazen za tako veliko pregreho mu rojenica vzame zdravje. Ko leži bolan in mu vse bogastvo ni več v uteho, spozna svojo napako in prosi rojenico, naj ga spoet popelje v revno kočico k materi, le zdravje naj mu vrne.

Če bogati in poučni vsebini pripisemo še zunanji prikaz: število in pestrost nastopajočih, slikovitost oblek, okusna scenarija, izbrana glasba in prvovrstna režija, imamo pred seboj odrski prikaz, ki je bil za vse navzoče resničen duhovni in estetski užitek.

Izdati pa moramo tajnost. Pristavska šola je mogla doseči vse to le s pomočjo čarovnika. Da, le tako si lahko razložimo uspeh igre, sprično dejstva, da je bila naštudivana v pilih treh tednih. Ta čarovnik je priznani in neutrudljivi režiser g. Miha Gaser, kateremu je stala ob strani skupina anonimnih sodelavcev in sodelavk, ki so doprinesli svoj delež k izredno lepo uspehi igri. Vsem sodelujočim moramo res iz srca čestitati in se jim za opravljeno delo lepo zahvaliti.

M. R.

SAN MARTIN

Liga žena-Mati imela mesečni sestanek

Dne 21. septembra je Liga žena-Mati v San Martinu spet imela svoj redni mesečni sestanek. G. lic. Stanko Jerebič je predaval o prečnem vprašanju slovenskega življa. Kot navadno, se je razvila živahna debata.

Naslednji sestanek bo 19. oktobra, na katerem bo govorila ga. Mira Eckerjeva. Vse sanmartinske žene lepo vabljene.

ni srbski voditelji branili in zato sami prišli pod kolesa. Če bi „hrvatska polmad“ iskala zavezništvo med Srbi in Slovenci, kjer bi jih z lahkoto dobila, namesto da se je izolirala v samohrvastvu, ne bi končno vsi pogoreli.

DESETI APRIL

Hrvatski nacionalisti se včasih pritožujejo, da imamo Slovenci več razumevanja do Srbov kot do Hrvatov. Kaj drugače tudi morajo pričakovati, dokler proslavljajo 10. travanj kot svoj dan? Ta dan so se hrvatski nacionalisti dokončno povezali z nacisti, ki so nas Slovence hoteli zbrisati s sveta.

Še huje je slavljenje 10. travnja za Srbe: takrat so Nemci in Italijani ustanovili satelitsko državo, ki je pokusila Srbe v preku uničiti. Razumljivo je, da ob takem stalnem spominjanju na preteklost Srbi ne bodo več pripravljeni pustiti na Hrvatskem srbske manjšine brez jasne zaščite. Kdo ve, kdaj se bo kak šovinist spet lotil pobijanja? Nič ne pomaga, če nacionalisti sedaj iščejo opravičila v tem, da so tudi oblasti v predvojni Jugoslaviji preganjale Hrvate. Nedvomno so jih, toda množično jih niso pobijali.

Kako na vse to gledajo tujci, je najbolje pokazalo pisanje SUNDAY TIMESA o ugrabitvi ameriškega letala. William Shawcross je pisal o tem 21. novembra 1976 in pripomnil: „V zadnji vojni so samo Hrvati pobili bližje en milijon Srbov.“ To je priklicalo na dan Ivana Tomića, ki se je pritožil v pismu, objavljenem 16. decembra, da je Shawcross obtožil Hrvate „fantastičnega pobijanja“. Temu nasproti

nemška zvezna policija sodelujeta s Titovsko pri zasledovanju teroristov. Res uspehi! Še več, dosegli so, da smo vsi jugoslovanski politični begunci zahodni javnosti sumljivi. Še večji us-

In največji uspeh je to, da so uspeli prepričati svet, da je vsak napad na Tita napad na Jugoslavijo, oziroma še huje: na sožitje med jugoslovanskimi narodi. Danes mnogi liberalni ljudje na Zahodu menijo, da lahko edino Tito oziroma njegovi komunistični nasledniki preključijo krvav spopad med Hrvati in Srbi. Priznati moramo, da imajo prav, če sodijo po pisanju hrvatskega tiska, po hrvatskih programih in po hrvatskem odklanjanju vsakega stika s Srbi. Pavšalno zmerjanje Srbov si je mogoče razlagati le kot neke vrste rasizem. V nasprotju z nedavnim uvednikom v KT sem mnenja, da zahodna javnost neupravičeno reagira na predloge o razdelitvi Jugoslavije na sestavne dele, toda vsak kulturni človek se mora zgroziti ob programih in pisanju, ki se more končati le s spopadom.

Upam, da so vsaj nekateri med hrvatskimi nacionalisti dovolj resni, da ne bodo po temle spisu iskali dlake v jajcu, temveč bodo o njem razmislili. Sicer smo obsojeni na prav isto, na kar so bili obsojeni srbski in hrvatski politiki v begunski vladi v Londonu. Prebrati je treba le Zapiso Slobodana Jovanovića, da vidiš, kako so igrali v roke Titu, ko niso hoteli obsoditi klanja Srbov in Srbi pristati na hrvatsko-srbski sporazum. Slovincem očitajo vsi, da niso skušali stvari premakniti z mrtve točke.

(Klic Triglava, št. 451)

ODBOJKARSKA REPREZENTANCA "ZEDINJENA SLOVENIJA" JE ZASEDLA PRVO MESTO

V petek 26. avgusta je odbojkarška reprezentanca "Zedinjena Slovenija" (E-slovenia Unida) odigrala zadnjo tekmo prvega kola, mestnega turnirja 4. kategorije. Slovenci so z lahkoto premagali na igrišču Huracán de San Justo, kjer že od začetka turnirja igrajo kot lokalni, šestorico Defensores de Moreno s 3:0 (15-3; 15-5 in 15-8) in tako dosegli prvo mesto v oddelku "Oeste". S tem so si priborili možnost, da tekmujejo v odločilnem kolu, seveda to skupno s 77 Fútbol Club in Huracán de San Justo. Turnir 4. kategorije se je delil na pet oddelkov in prve tri uvrščene šestorice imajo pravico tekmoovati naprej.

Proti Defensores de Moreno so Slovenci pokazali zanimivo igranje in tako z lahkoto zmagali. Tekom cele tekme so odločno napadali, čeprav je obramba včasih bila malo nesigurna. A brez dvoma, je slovensko moštvo dobro postavljeno na igrišču in zna učinkovito uporabljati svoja sredstva, kar je zelo važno za končni cilj: skok v tretjo kategorijo. "Zedinjena Slovenija" je tako odigrala 12 tekem, zmagala je v 11 in izgubila 1. To zneso 42 odigranih setov, od katerih so Slovenci dosegli zmago v enajstih in bili poraženi samo devetkrat.

V mlajši skupini so se tudi dobro odrezali, čeprav se niso uvrstili v finale. Tekmovali so dvanajstkrat, zmagali sedemkrat in izgubili petkrat. Poleg rezultatov je seveda ta mlajša skupina zelo važna za bodoče nastope slovenskega moštva. Iz nje bodo izšli odbojkaši, ki nas bodo zastopali na bodočih turnirjih.

Končna lestvica odigranega turnirja 4. kategorija

tekme	točke
Zedinjena Slovenija	12 23
77 Fútbol Club	12 22
Huracán de San Justo	12 22
Defensores de Moreno	12 18
Circ. Sub. Pol. Fed.	12 18
Argentino de Castelar	12 14
Club Atlético Ituzaingó	12 12

Igralci: Bokalič Miha, Grohar Marjan, Hrovat Jože, Marin Tone, Marinič Marjan, Medvešek Janez, Miklič Blaž, Poglajen Ljode, Pucheu Oskar, Radoš Danijel, Rozina Bogo, Senk Stanko, Urbančič Franci, Skubic Mihael, Zakrajšek Danijel, Zupan Herman (kapetan).

V počastitev spomina dr. J. Ev. Kreka ob 60-letnici njegove smrti bo v prostorih Kreditne Zadruga SLOGA podobarski in rezbarski mojster Jože Zerovnik razstavljal svoja novejša dela.

Razstava bo odprta v nedeljo 9. in 16. oktobra dopoldne ob 10. do 12. ure, v soboto 15. oktobra ob 16. do 20. ure ter med tednom od 10. do 15. oktobra med uradnimi urami zadruga (ponedeljek, sredo in petek ob 15. do 19. ure).

Vabimo, da si razstavo ogledate.

KREDITNA ZADRUGA SLOGA z. z. o. z.

SLOVENC I P O S V E T U

AVSTRALIJA

Nov slovenski dom v Brisbane

Agilno slovensko društvo "Planika" je na izrednem obnem zboru dne 14. avgusta t. l. sklenilo, da kupi zemljišče za lastni slovenski društveni dom. Od 52 članov jih je 41 glasovalo za nakup zemljišča, ki ga je našel odbor društva. Leži v Loganholme, veliko je 403 krat 60 m. Cena je 16.750 avstralskih dolarjev. Upravni odbor sestavljajo: predsednik Mirko Cuderman, podpredsednica ga. Kristina Vujica, tajnica ga. Frida Celin, blagajnik Ivan Pišotek, gospodar Jaka Kapelj, odbornika Milan Kuster in Adolf Perger, nadzornik Franc Hrvatin. — Zavedni in delovni brisbanski Slovenci zaslužijo vso pohvalo za svoje vztrajno in pogumno

ZED. SLOVENIJA, skupno z vsemi slovenski Domovi, vabi vse navdušene šahiste, da se vpišejo v turnir: Za prvaka v slovenski skupnosti. Vršil se bo v dveh skupinah in sicer: v prvo skupino se vpišejo rojeni do leta 1959; v drugo skupino pa od leta 1960 do leta 1964.

Najprej se bo ta turnir izpeljal po posameznih skupinah v Domovih. Prične se 15. oktobra in se zaključí vsaj do 12. decembra t. l.

Šahist, ki zasede prvo ali drugo mesto v vsaki skupini se vključi v dokončni skupni turnir, ki se bo pričel meseca marca 1978. Tako bomo dobili prvaka iz vsake skupine.

Končna lestvica mlajše skupine

tekme	točke
77 Fútbol Club	12 24
Defensores de Moreno	12 22
Zedinjena Slovenija	12 20
Colegio S. Martín "B"	12 18
U. G. A. B.	12 16
Club Náutico Buchardo	12 14
Circ. Sub. Pol. Fed.	12 12

Igralci: Ahčin Aleksander, Jerman Jože, Kahne Stanko, Marin Marko, Marinič Janez, Medie Franci, Rant Danijel, Skubic Miha, Urbančič Evgen. Trener: Tomaž Maček.

škof Salatka je v pridigi pozdravil vse navozce, ki se tako zavzeto prizadevajo za Baragovo beatifikacijo. Ljudsko petje sta vodila inq. Gorenšek in p. Vendelin. Ob koncu je podelil blagoslov navzočim indijanski duhovnik po njihovem običaju, s skupnim blagoslovom vseh treh škofov pa so zaključili sveto bogoslužje.

Sledilo je še zasedanje Baragove zveze, ob šestih popoldne pa še lepa kulturna prireditev z obširnimi programom.

Obvestila:

PETEK, 30. septembra:

Odbojkarška tekma Reprezentance "Zedinjena Slovenija" proti Ateneo Santa María, na igrišču Club Oeste, J. M. Moreno 446, Bs. As., ob 21.30.

SOBOTA, 1. oktobra:

Reprezentanca "ZS" odpoveduje najavljeni večerji s plesom, ker so ta dan duhovne vaje za dekleta in fante.

TOREK, 4. oktobra:

NEDELJA, 2. oktobra:

Na Pristavi kronanje podobe Marije Pomagaj.

V Slovenskem domu v San Martinu velika sanmartinska tombola.

Odbojkarška tekma Reprezentance "Zedinjena Slovenija" proti Club Atlético Lanús, na igrišču Huracán de San Justo, ob 17.30.

Društvo Slovenska vas priredi ob 12.30 uri malgaški asado v pomoč misijonarjem na Madagaskarju, ki so izšli iz vaše skupnosti.

TOREK, 4. oktobra:

Odbojkarška tekma Reprezentance "Zedinjena Slovenija" proti Club Liniers, na igrišču Club Liniers, Palmar 7035, Capital Federal, ob 21.30.

SREDA, 5. oktobra:

Sestanek Zveze slov. mater in žena v Slovenski hiši ob 17. G. Jože Škerbec bo govoril o "Sporočilu Karla Mauserja", ga. Pavčič Eiletz pa bo recitala Mauserjeve pesmi.

ČETRTEK, 6. oktobra:

Krožek žena iz Pristave ob 15 običajen sestanek, kjer bo govorila ga. Danica Petriček o ljudskih običajih.

SOBOTA, 8. oktobra:

SKAS — Predavanje Zorka Simčiča v Slovenski hiši "Besede in slog". Pričetek ob 17. uri.

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi ob 19.30 praznovanje 25-letnice Baragove šole.

SKA in Slomškov dom prireja Goršetov večer s predvajanjem dveh barvnih filmov v Slomškovem domu ob 20. uri.

NEDELJA, 9. oktobra:

XXI. obletnica Našega doma v San Justu.

Odbojkarška tekma Reprezentance "Zedinjena Slovenija" proti Centro Cultural Italiano, na igrišču Centro Cultural Italiano, Roma 656, Olivos, ob 11.30.

ČETRTEK, 13. oktobra:

Odbojkarška tekma Reprezentance "Zedinjena Slovenija" proti Ateneo Santa María, na igrišču Club Oeste, J. M. Moreno 446, Capital Federal, ob 21.30.

NEDELJA, 16. oktobra:

Romanje slov. verske skupnosti iz San Justa v slov. cerkev Marije Pomagaj.

V Slovenski hiši ob 10.30 sestanek članov Zbora zaupnikov SKD-SLS.

Odbojkarška tekma Reprezentance "Zedinjena Slovenija" proti Club Atlético Lanús, na igrišču Club Atlético Lanús, 9 de Julio 1680, Lanús Este, ob 11.30.

SREDA, 19. oktobra:

Sestanek Lige Žena in mati v San Martinu ob 18.30. Govorila bo ga. Mira Eckerjeva.

ČETRTEK, 20. oktobra:

Odbojkarška tekma Reprezentance "Zedinjena Slovenija" proti Club Liniers, na igrišču Club Liniers, Palmar 7035, Capital Federal, ob 21.30.

SOBOTA, 29. oktobra:

Proslava Narodnega praznika in dneva slovenske zastave v Slovenski hiši: ob 19 sv. maša v slov. cerkvi Marije Pomagaj; ob 20 proslava v glavni dvorani in slavnostna večerja.

SKAS — predavanje prof. dr. Milana Komarja v okviru študijskega ciklusa ob 16. uri v Slovenski hiši.

SREDA, 22. novembra:

Zveza slov. mater in žena bo imela redni občni zbor z izvolitvijo predsednice. Začetek ob 16. uri.

DRUSTVENI OGLASNIK

Seja Medorganizacijskega sveta bo v petek, 30. septembra ob 20. uri v Slovenski hiši.

Kako lahko je postati mecen Slovenske kulture v tujini? Že en sam Vaš knjižni dar za našo osrednjo knjižnico Zedinjene Slovenije bo deležen priznanja in hvaležnosti od strani vseh, ki jim je mar slovenstva in naše srčne kulture. Posebno se obračamo na vse tiste, ki vedo za knjižne zapuščine v okoliščinah, ki bi sicer pomenile nenadomestljivo izgubo za našo branjo željno mladino, a bi s podaritvijo teh knjig naši knjižnici ohranile trajen spomin na preminulega darovalca.

Pisarna in knjižnica ZS sta odprti vsak dan ob 16. do 20. ure.

Zveza mater in žena v Lanusu

vabi vse žene in matere na predavanje "Kako naj mati ohranja zdrayje v družini". Predavala bo dr. Peternelova v Hladnikovem domu. 9. oktobra ob 15.30 uri.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,

dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj

in Tone Mizerit

Argentino Correo Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intellectual N° 1.362.266	

Narocnina Slobodne Slovenije za 1. 1977 za Argentino: \$ 3.500.— (350.000), pri pošiljanju po pošti \$ 3.600.— (360.000); ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 24 USA dol.; obmejne države Argentine 18 USA dol.; Avstralija 30 USA dol.; Evropa 27 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 18 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, 1101 Buenos Aires, T. E. 33-7213.

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

Specialista za ortopedijo
in traumatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pta. baja
Capital Federal
Tel. 41-1413

Ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17. do 20. Zahtevati določitev
ure na privatni telefon 628-4188.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8327

Naš dom San Justo

V nedeljo, 9. oktobra:

Enaindvajseta obletnica

● ob 8. uri zjutraj v cerkvi: sv. maša za rajne člane Našega doma: Antona Oven, Ivano Oblak in Toneta Novak. Sv. mašo bo daroval msgr. Anton Orehar, pel pa bo mladinski pevski zbor, ki ga vodi Andrej Selan.

● ob 17. uri v Našem domu: kulturni del programa pod geslom: SVOBODE BI NAPIL SE KOT MEDICE... Nastop mladine iz San Justa in mladinskega pevskega zbora.

● Za tem vesela družabnost. Sodeloval bo "Triglav".

Vsi prisrčno vabljeni!

Rojaki, udeležite se prireditve ob

SLOVESNEM KRONANJU PODOBE BREZJANSKE MARIJE POMAGAJ

od 29. 9. do 2. 10. — na Slovenski Pristavi v Castelarju!

Velika sanmartinska tombola

v nedeljo, 2. oktobra, ob 15.30

SODELUJE "SLOVENSKI MLADINSKI ANSAMBEL"

OSREDNJA HIŠA:

LOMAS DE ZAMORA

Av. Hipólito Yrigoyen 8854/62

Tel.: 243-2291

(med Boedo in Sáenz)

Vse za dom

— Pohištvo

— Dekoracije

PODRUŽNICE:

EZEIZA

Ruta 205 (nasproti postaje)

Tel. 295-1197

C. SPEGAZZINI

Av. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO

Almafuerte 3230

(eno kvadro od občine)

Zahvala

Ob težki izgubi našega očka g. Aleksandra Majhna, se iskreno zahvaljujemo najprej gospe Zofiji Benedičičevi in g. Escobarju za njihovo prvo in hitro pomoč, kakor tudi za vse potrebno v kliniki San Martín. Nato č. g. dr. Starcu za podelitev zakramenta za umirajoče. Vsem slovenskim gg. duhovnikom za molitve ob krsti, kakor tudi domačemu g. župniku. Vsem številnim rojakom, ki so ga pokropili in tudi spremljali na zadnji poti.

Najlepša hvala podjetju Ciudadela S. A., za vso oskrbo v kliniki ter za poslano venec, prav tako podjetju T. Elemec S. A., Slomškovi šoli za lep slovenski venec, kakor tudi vodstvu slovenskih šol.

Posebna zahvala msgr. Antonu Oreharju za ganljivo pogrebno sv. mašo, opravljeno v domači hiši, za njegove tolažilne besede in vodstvo pogreba, ter g. A. Bidovu, ki mu je stregel pri sv. maši. Hvala tudi Slogi in Medsebojni pomoči Slomškovega doma za hitro izplačano posmrtnino. Priporočamo molitev za pokoj njegove duše in blag spomin.

sin Ivo, hčerka Aleksandra v imenu ostalega sorodstva.